

UCHWAŁA NR VIII/53/24
RADY MIEJSKIEJ W POLANOWIE
z dnia 27 listopada 2024 r.
w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w gminie Polanów na lata
2025-2026.

Na podstawie art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1818), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) Rada Miejska w Polanowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych w Polanowie na lata 2025 – 2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Polanowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady

Janusz Parszczyński

Załącznik do uchwały Nr VIII/53/24
Rady Miejskiej w Polanowie
z dnia 27 listopada 2024 r.

PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH

W GMINIE POLANÓW

na okres: 01.01.2025 – 31.08.2026

Spis treści:

Spis treści:	2
WSTĘP.....	3
I. OPIS POTRZEB UZASADNIAJĄCYCH REALIZACJĘ PROGRAMU.....	5
II. NAZWA I CEL PROGRAMU	13
III. CHARAKTERYSTYKA I PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM.....	16
IV. OKREŚLENIE USŁUG SPOŁECZNYCH OFEROWANYCH W PROGRAMIE	19
V. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIENIA WARUNKÓW KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE	21
VI. FINANSOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH W RAMACH PROGRAMU	23
VII. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH KORZYSTANIEM Z USŁG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE.....	24
VIII. ORGANIZACJA PROGRAMU, W TYM ETAPY REALIZACJI	25
IX. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU ORAZ MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI	27
X. BUDŻET PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	29

WSTĘP

Z dniem 01 stycznia 2025 r. na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Polanowie Nr VII/48/24 z dnia 29 października 2024 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Polanowskie Centrum Usług Społecznych” poprzez przekształcenie Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie oraz nadania jej statutu, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanowie zostanie przekształcony w Polanowie Centrum Usług Społecznych.

Podjęcie uchwały o przekształceniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie w Polanowskie Centrum Usług Społecznych (zwanym dalej w skrócie PCUS) jest wynikiem realizacji projektu „Polanowskie Centrum Usług Społecznych” realizowanego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 w okresie od 01.07.2024 r. do 31.08.2026 r. Całkowita wartość projektu wynosi 4 422 246,13 zł.

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Polanowa. Usługi na rzecz mieszkańców, oprócz dotychczas realizowanych zadań m.in. z zakresu pomocy społecznej realizowane są za pośrednictwem CUS, które w sposób skoordynowany i spersonalizowany oferuje usługi społeczne adresowane do ogółu mieszkańców, adekwatnie do ich potrzeb. Integracja usług społecznych, rozproszonych obecnie w różnych podsystemach, umożliwi bardziej efektywne wykorzystanie lokalnej infrastruktury usługowej i tym samym skuteczniejsze zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oferowanych w odpowiednio sprofilowanych pakietach.

Priorytetem w zakresie działalności Polanowskiego Centrum Usług Społecznych jest zbudowanie lokalnego systemu usług społecznych, świadczącego kompleksowe, spersonalizowane usługi społeczne dla ogółu mieszkańców. Proces ten opiera się na dwóch ważnych filarach:

1. Utworzeniu bazy usług społecznych, świadczonych w CUS w sposób zintegrowany (wybór usług spośród ogółu dostępnych, z obszarów wymienionych w ustawie) – integracja przez CUS usług dotychczas rozproszonych i świadczonych przez różne instytucje, co pozwoli na efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej.
2. Wprowadzeniu nowych usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych (zwanym dalej w skrócie PUS), skierowanych do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Istotną cechą PUS jest kompleksowość pomocy, oznaczająca sprofilowane pakiety usług,

świadczone przez specjalistów reprezentujących różne zawody pomocowe, uzupełniane wsparciem społecznym oferowanym przez członków lokalnej społeczności w trybie pomocy sąsiedzkiej, grup samopomocowych czy wolontariatu.

Program opracowany został na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818).

I. OPIS POTRZEB UZASADNIAJĄCYCH REALIZACJĘ PROGRAMU

Podstawą opracowania Programu Usług Społecznych w gminie Polanów jest dokument pt. **Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Polanów**. Diagnoza została przeprowadzona na terenie gminy Polanów w okresie poprzedzającym wdrożenie Polanowskiego Centrum Usług Społecznych tj. w październiku 2024 roku w celu jak najlepszego dostosowania potrzeb mieszkańców do możliwości działania jednostki budżetowej jaką jest Centrum Usług Społecznych. Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych została opracowana na potrzeby gminy Polanów, w celu dostarczenia władzom gminy informacji o potrzebach mieszkańców w zakresie usług społecznych oraz danych o potencjale usługowym środowiska lokalnego.

W wyniku powyższego działania przeprowadzono diagnozę rzeczywistych potrzeb w zakresie usług społecznych występujących w społeczności lokalnej. Została przebadana jakość życia mieszkańców, w tym deficyty i możliwości rozwoju, oceniony został również stan usług dostępnych w Polanowie. W raporcie wskazano priorytety w zakresie usług i obszary wymagające zintensyfikowanej poprawy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów ochrony i promocji zdrowia oraz wspierania rodziny, a także pobudzania aktywności społecznej mieszkańców i integracji społeczeństwa.

Celem diagnozy było dostarczenie informacji o potrzebach mieszkańców w zakresie usług społecznych oraz danych o potencjale usługowym środowiska lokalnego. Przeprowadzenie diagnozy miało charakter partycypacyjny. W proces diagnozowania została włączona społeczność lokalna, która miała realny wpływ na przebieg tego procesu.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na:

- wskazanie i opisanie potrzeb uzasadniających realizację Programu oraz określenie przewidywanej liczby osób objętych Programem,
- wyłonienie usług społecznych oferowanych w Programie,
- określenie warunków i trybu kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych,
- ustalanie podstawowych zasad realizacji usług.

Mając na względzie opracowanie Programu Usług Społecznych w Polanowie dokonano również analizy danych zastanych oraz przeprowadzono ankiety, wywiady grupowe. Jednocześnie diagnoza podlega monitoringowi i weryfikacji, co umożliwia na bieżąco badanie potrzeb mieszkańców Polanowa.

W diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych

w gminie Polanów wykorzystano metodologię badań, które obejmowały analizę źródeł wtórnych (danych zastanych) oraz źródeł pierwotnych, pozyskanych na potrzeby oceny. W celu analizy danych wtórnych wykorzystano informacje zawarte w następujących dokumentach:

- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021,
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023,
- Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień za rok 2021,
- Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień za rok 2022,
- Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień za rok 2023,
- Raport o stanie Gminy Polanów za rok 2021,
- Raport o stanie Gminy Polanów za rok 2022,
- Raport o stanie Gminy Polanów za rok 2023,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025,
- Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2021,
- Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2022,
- Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2023,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023,
- Profilaktyka Szkolna, Rodzinna i Środowiskowa w Zakresie Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Informacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie za rok 2021,
- Profilaktyka Szkolna, Rodzinna i Środowiskowa w Zakresie Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Informacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie za rok 2022,
- Profilaktyka Szkolna, Rodzinna i Środowiskowa w Zakresie Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Informacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie za rok 2023,
- Sprawozdanie z Realizacji Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej za rok 2021,
- Sprawozdanie z Realizacji Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej za rok 2022,
- Sprawozdanie z Realizacji Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej

za rok 2023,

- Raport z wykonania w 2021 roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Raport z wykonania w 2022 roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Raport z wykonania w 2023 roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Sprawozdanie z Działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie za rok 2021,
- Sprawozdanie z Działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie za rok 2022,
- Sprawozdanie z Działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie za rok 2023,
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Polanów na lata 2016-2025,
- Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie za rok 2021,
- Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie za rok 2022,
- Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie za rok 2023,
- Informacja PUP Koszalin o sytuacji na rynku pracy w Koszalinie i Powiecie Koszalińskim stan na 31 grudnia 2021,
- Informacja PUP Koszalin o sytuacji na rynku pracy w Koszalinie i Powiecie Koszalińskim stan na 31 grudnia 2022,
- Informacja PUP Koszalin o sytuacji na rynku pracy w Koszalinie i Powiecie Koszalińskim stan na 31 grudnia 2023,
- Sprawozdanie z działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Polanów za rok 2021,
- Sprawozdanie z działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Polanów za rok 2022,
- Sprawozdanie z działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Polanów za rok 2023,
- Bank Danych Lokalnych.

Dane wtórne, uzyskane z wymienionych dokumentów, posłużyły do oceny funkcjonowania następujących obszarów w gminie:

- RODZINA: polityka prorodzinna oraz wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej, pomoc społeczna i mieszkalnictwo,
- ZDROWIE: promocja i ochrona zdrowia, wspieranie osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- EDUKACJA: edukacja publiczna, aktywność zawodowa, przeciwdziałanie bezrobociu i reintegracja społeczno-zawodowa,
- CZAS WOLNY: kultura, kultura fizyczna i turystyka.

Przeprowadzone badania wtórne i pierwotne posłużyły do sformułowania wniosków

i rekomendacji w diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Polanów.

Z uwagi na duże rozproszenie miejscowości gminy oraz małą gęstość zaludnienia rekomenduje się świadczenie usług społecznych dwutorowo:

- **w miejscu zamieszkania potrzebujących,**
- **zapewnienie transportu do miejsca świadczenia usług społecznych.**

Analiza danych zastanych oraz pozyskanych w toku badań empirycznych wykazała konieczność świadczenia usług społecznych poprzez:

- zwiększenie mobilności mieszkańców gminy, tj.:
 - zapewnienie większej liczbie miejscowości gminy transportu publicznego,
 - zapewnienie usługi transportu na żądanie dla mieszkańców obszarów wiejskich (dowóz np. do ośrodka zdrowia, urzędu, sklepu, na wydarzenie kulturalne, zajęcia pozalekcyjne itp.),
 - usługi sąsiedzkie.
- zwiększenie zakresu usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania (m. in. pielęgnacja, rehabilitacja, usługi terapeutyczne, psychologiczne),
- zwiększenie zakresu specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, według zapotrzebowania mieszkańców,
- zwiększenie wsparcia specjalistycznego, ze szczególnym uwzględnieniem lekarza psychiatry, jak również psychologa i terapeuty, w tym terapeuty uzależnień, w formie stacjonarnej i wyjazdowej,
- wprowadzenie usług sąsiedzkich w różnorodnym zakresie (m. in. transport, prosta opieka pielęgnacyjna, pomoc w zakupach, drobnych naprawach, pracach porządkowych, w rozwoju zainteresowań i in.),
- stworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- wdrożenie cyklu edukacyjnego dla rodziców wzmacniającego kompetencje opiekuńczo-wychowawcze i pogłębiającego wiedzę na temat alternatywnych form spędzania czasu wolnego w rodzinie,
- wyodrębnienie w strukturze M-GOPS działu zajmującego się przemocą domową oraz zwiększenie liczby etatów przypisanych do realizacji tego zadania,
- utworzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży zamieszkujących w Polanowie,
- utworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, klubów zainteresowań dla młodzieży,
- doposażenie placów zabaw na wsiach (według potrzeb mieszkańców), w tym o infrastrukturę sportową (np. kosz do koszykówki),

- rozwój usług w zakresie zdrowia poprzez realizację akcji informacyjnych, programów edukacyjnych, programów polityki zdrowotnej dotyczących profilaktyki i ochrony zdrowia (m. in. badanie gęstości kości, mammografia, kolonoskopia, badanie poziomu cukru, samobadanie piersi i jąder, szczepienia ochronne, zdrowe żywienie, zdrowy styl życia itp.),
- zainstalowanie w przestrzeni ogólnodostępnej miasta Polanów defibrylatorów,
- utworzenie klubów zainteresowań dla seniorów przy wykorzystaniu potencjału świetlic wiejskich,
- wdrożenie standardów pracy opiekuna świetlicy wiejskiej i poddawanie pracowników świetlic okresowej ocenie,
- oddanie do dyspozycji osób najuboższych, bezdomnych pomieszczenia z zapleczem sanitarnym, utworzenie punktu z odzieżą, obuwiem na potrzeby interwencji,
- utworzenie wypożyczalni drobnego sprzętu, narzędzi do prac domowych, remontowych, majsterkowania itp.,
- utworzenie punktu umożliwiającego mieszkańcom sporządzanie pism urzędowych, drukowanie, wysyłanie (dostęp do komputera, ksero, skanera itp.),
- utworzenie punktu konsultacyjnego ze specjalistami różnych branż (prawnik, urzędnik ZUS, urzędu skarbowego, PFRON, NFZ i in.),
- utworzenie platformy do komunikacji w celu upowszechniania ważnych informacji w przestrzeni wirtualnej i wyznaczenie miejsc umieszczania informacji w przestrzeni realnej (np. tablice informacyjne w sklepach, świetlicach, kościołach itp.).
- wyznaczenie osoby moderującej kalendarz wydarzeń gminnych (obejmujący inicjatywy wszystkich organizatorów z obszarów miejskich i wiejskich), odpowiedzialnej za jego aktualizację,
- rozwój funkcji turystycznej i zwiększenie wykorzystania potencjału gminy poprzez promocję (np. oznakowanie atrakcji turystycznych, szlaków, tworzenie nowych tras turystycznych, punktów widokowych, kompleksowa strona internetowa itp.),
- zainicjowanie współpracy między podmiotami świadczącymi usługi turystyczne (noclegowe, gastronomiczne) w Gminie oraz dostawcami oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i integracyjnej w celu wzmocnienia atrakcyjności i budowania turystycznej marki regionu.

Wszelkie powyższe okoliczności świadczą o tym, iż gmina Polanów jest gotowa na rozwój instytucji pomocy społecznej i przekształcenie dotychczas istniejącego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowskie Centrum Usług Społecznych, a także zwiększenie zakresu realizowanych przez CUS zadań, poprzez wdrożenie nowych usług społecznych. Mieszkańcy oczekują od gminy innowacji i wsparcia w zakresie realizacji nowych inicjatyw, jak również zaangażowania w sprawy społeczne

mieszkańców.

Bezpośrednio przed opracowanie raportu z diagnozy przeprowadzono również ankietę internetową CAWI (Computer-Assisted Web Interview) – o wyszczególnienie negatywnych zjawisk i występujących potrzeb w zakresie pomocy społecznej poproszono mieszkańców gminy Polanów, w tym obszaru miasta Polanów oraz terenów wiejskich gminy. Ankieta została opublikowana na stronie survio.com, a linki do ankiety oraz kod QR udostępniono mieszkańcom za pośrednictwem stron internetowych: Urzędu Miejskiego w Polanowie, Biblioteki Publicznej, Zespołu Szkół Publicznych, Polanowskiego Ośrodka Kultury i Sportu, Kół Gospodyń Wiejskich, Szkoły Podstawowej w Bukowie, Klubu Senior+, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie, Miejskiego Klubu Sportowego Gryf Polanów.

Ponadto mieszkańcy mogli wziąć udział w badaniu w okresie od 01 października 2024 r. do 25 października 2024 r. W badaniu wzięło udział 258 mieszkańców gminy;

1. wywiad pogłębiony IDI (Individual In-depth Interview) – wywiad przeprowadzono z wytypowanymi przez dyrektor MGOPS Polanów ekspertami, powiązanimi z problematyką społeczną w gminie z uwagi na pełnione funkcje lub działalność społeczną. Do grona wytypowane zostały 24 osoby. Byli to członkowie kół gospodyń wiejskich sołectw Gminy oraz pracownicy organizacji i instytucji gminnych z obszaru pomocy społecznej. Podstawę do wywiadu pogłębionego stanowił zestandaryzowany kwestionariusz, przygotowany i udostępniony ekspertom za pośrednictwem survio.com. W celu umożliwienia ekspertom jak najdogodniejszego uczestnictwa w badaniu, wywiady z ekspertami odbywały się za pośrednictwem platformy zoom, przez telefon lub w rozmowie bezpośredniej.

2. wywiad fokusowy FGI (Focus Group Interview) – wywiad grupowy przeprowadzono z osobami bezpośrednio powiązanimi z problematyką pomocy społecznej w gminie z uwagi na wykonywaną pracę zawodową i zajmowane stanowisko, czyli pracownikami Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej gminy Polanów w siedzibie Ośrodka w Polanowie. W spotkaniu wzięło udział 6 pracowników.

W treści obu kwestionariuszy ujęto następujące zagadnienia:

- problemy społeczne występujące w otoczeniu badanego lub obserwowane w związku z wykonywaną pracą/działalnością społeczną i ich nasilenie,
- obszary i potrzeby oferowania usług społecznych postrzegane przez badanego oraz ich nasilenie,
- obserwowane potrzeby realizacji w gminie programów edukacyjnych skierowanych do różnych grup docelowych,
- ocena dostępności opieki psychologicznej, psychiatrycznej i terapeutycznej w gminie,

- poziom zainteresowania mieszkańców i dostępność do różnych form aktywności w gminie,
- ocena potrzeb mieszkańców w zakresie oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- obszary usług społecznych w gminie wymagające rozwoju.

Przeprowadzone badania wtórne i pierwotne posłużyły do sformułowania wniosków i rekomendacji w diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Polanów.

W wyniku przeprowadzonych wywiadów ustalono, iż:

- przedstawiciele poszczególnych jednostek organizacyjnych gminy Polanów są otwarci na współpracę w ramach realizacji nowych usług społecznych;
- wskazano na zwiększającą się liczbę seniorów, w tym osób z niepełnosprawnościami wymagających opieki;
- wskazano na zbyt małą dostępność poradnictwa specjalistycznego;
- wskazano na wzrost liczby rodzin, w których występuje kryzys związany z przemocą domową;
- wskazano na bariery komunikacyjne, które utrudniają dostęp m.in. do specjalistów.

W gminie wspierane są od wielu lat działania związane z wykorzystaniem idei partnerstwa lokalnego. W ramach tego partnerstwa szczególną rolę odgrywają jednostki organizacyjne gminy jak również lokalne organizacje pozarządowe takiej jak koła gospodyń wiejskich, czy też ochotnicze straże pożarne. Potencjał społeczności lokalnej w obszarze usług społecznych tworzą różne podmioty, niezależnie od sektora, który reprezentują. Łączy je to, że prowadzą lub mogą prowadzić działalność na terenie gminy w zakresie usług społecznych. Są to w szczególności:

- jednostki organizacyjne gminy,
- organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, tj.: osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- spółdzielnie socjalne,
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe.

Wykaz zasobów instytucjonalnych stanowiących jednostki administracji samorządowej Z uwagi na powyższe Polanowskie Centrum Usług Społecznych będzie oparte na potencjale partnerskiej współpracy międzysektorowej w tworzeniu lokalnego systemu usług społecznych. Wynika to z podejścia związanego z misją CUS jakim jest

koordynowanie usług świadczonych na rzecz mieszkańców przez usługodawców, a nie koncentrowanie ich w jednej instytucji. Celem prowadzonych działań nie jest rozrost M-GOPS, czy też PCUS jako jedynej organizacji pełniącej rolę realizatora usług społecznych, a nawiązanie partnerstwa lokalnego łączącego podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Jedną z trzech płaszczyzn współpracy międzysektorowej w ramach CUS będzie kontraktowanie usług poprzez zlecenie usług partnerom działającym na rzecz mieszkańców z zachowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z uwagi na szczególny charakter usług społecznych, określonych w katalogu, na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej, które będą świadczone bezpośrednio na rzecz:

- rodzin i osób z ich otoczenia,
- osób chorych,
- osób starszych i niesamodzielnych wymagających wsparcia,
- dzieci i młodzieży.

Podmioty, którym zlecane będą usługi powinny charakteryzować się znajomością środowiska lokalnego i potrzeb mieszkańców. Jednocześnie PCUS nie wyklucza nawiązania współpracy z podmiotami spoza terenu gminy, powiatu i województwa zachodniopomorskiego, jeżeli przedstawia zasoby, wiedzę i doświadczenie, które umożliwi realizację zadań na rzecz mieszkańców gminy Polanów.

Współpraca z lokalnymi usługodawcami odbywać się będzie na podstawie zlecenia ofert na podstawie:

- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawy z dnia 19 września 2019 roku prawo zamówień publicznych.

II. NAZWA I CEL PROGRAMU

Nazwa Programu: Program Usług Społecznych w Gminie Polanów.

Cel: Zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy Polanów.

Celem głównym Programu Usług Społecznych jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy Polanów, którzy dotychczas nie korzystali z pomocy społecznej (rodziny, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby o różnym statusie społecznym i zawodowym), poprzez utworzenie nowych miejsc świadczenia tych usług z zachowaniem zasady deinstytucjonalizacji i zapewnienia powszechnego dostępu do tych usług przy pomocy Polanowskiego Centrum Usług Społecznych, przy jednoczesnym zwiększeniu zaangażowania partnerów lokalnych w tym organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej.

Program Usług Społecznych to proces odchodzenia od pomocy instytucjonalnej na rzecz usług świadczonych w społeczności lokalnej – blisko domu, opartych w większym stopniu na profilaktyce, z uproszczeniem procedur i niwelowaniem ograniczeń oraz na tworzeniu pomocy sąsiedzkiej i wsparciu lokalnych środowisk. Możliwość uzyskania informacji o usługach społecznych w jednej instytucji przez mieszkańców oznacza kompleksową i profesjonalną obsługę oraz większy dostęp i komfort dla zainteresowanych osób. Program przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Polanów poprzez realizację kompleksowych działań zaspokajających ich oczekiwania i deficyty wynikające z Diagnozy.

Tryb, zasady tworzenia i uchwalania Programu wynikają z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Realizatorem Programu zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych jest Polanowskie Centrum Usług Społecznych.

Celem głównym Programu Usług Społecznych jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy Polanów, poprzez:

- 1) organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, w sposób kompleksowy, spersonalizowany, zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców;
- 2) realizację usług społecznych w sposób odpowiadający potrzebom poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk.

Cel główny zostanie osiągnięty przez realizację 3 celów szczegółowych:

- 1) Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla różnych grup mieszkańców gminy Polanów;

Rezultaty podejmowanych działań - poszerzenie oferty usług społecznych.

2) Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych;

Rezultaty podejmowanych działań - wprowadzenie minimalnych standardów świadczenia usług społecznych, wdrożenie systemu monitoringu usług społecznych.

3) Rozwój współpracy międzysektorowej;

Rezultaty podejmowanych działań: utworzenie lokalnej sieci usługodawców, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych podmiotów ekonomii społecznej.

Realizatorem Programu Usług Społecznych w Polanowie będzie Polanowskie Centrum Usług Społecznych. Wykonawcami usług zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych mogą być:

1) PCUS;

2) Urząd Miejski w Polanowie;

3) Jednostki organizacyjne gminy Polanów;

4) Organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;

5) Podmioty wyłonione na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych;

6) Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Zadania wykonywane przez CUS realizowane będą w myśl zasady powszechności, podmiotowości, kompleksowości, współpracy, pomocniczości oraz wzmacniania więzi społecznych. Istotnym wyzwaniem jest włączanie mieszkańców w proces projektowania i organizacji usług, a także tworzenie profesjonalnego rynku usług i sieci usługodawców, którzy nie pozostają w sprzeczności z misją i wrażliwością społeczną. W tym kontekście szczególnie istotną rolę będzie pełnić organizator społeczności lokalnej, działający nad zmotywowaniem i włączeniem różnych grup mieszkańców. Rekomenduje się prowadzenie systematycznych mikro-diagnoz i ich praktyczne zastosowanie, tj. prowadzenie działań animacyjnych, dopasowanych do precyzyjnie zidentyfikowanych potrzeb. Proponuje się również kontynuację i wzmocnienie innych instrumentów usług, jak np. wolontariatu, działań sąsiedzkich czy innych rozwiązań o charakterze sąsiedzkim. W tym celu, w ślad za potrzebami mieszkańców, zostanie opracowany i wdrożony Program Organizowania Społeczności Lokalnej.

Program Usług Społecznych zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Polanowie oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Polanowskiego Centrum Usług Społecznych.

Program Usług Społecznych będzie realizowany w okresie od 01.01.2025 r. do 31.08.2026 r. w ramach projektu pt.: Polanowskie Centrum Usług Społecznych, współfinansowanego ze środków Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

W okresie realizacji projektu usługi społeczne świadczone będą nieodpłatnie.

III. CHARAKTERYSTYKA I PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM

Beneficjentami Programu są mieszkańcy gminy Polanów. Podstawę opracowania Programu Usług Społecznych stanowi **Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Polanów**. Dokument ten zawiera informacje na temat sytuacji demograficznej na obszarze gminy Polanów jak również zapotrzebowanie na realizację usług społecznych.

Gmina Polanów podzielona jest na 28 sołectw, które składają się łącznie z 82 miejscowości, wsi, osad i przysiółków. Gminę Polanów zamieszkuje 8 051 osób (stan na 30.06.2024 roku). Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców systematycznie zmniejszała się, co obrazuje wykres 1. W stosunku do roku ubiegłego spadła o 1,02%, natomiast w porównaniu do roku 2021 o 1,03%. Liczba mężczyzn zamieszkujących gminę Polanów jest nieco większa od liczby kobiet – mężczyźni stanowią 50,44% ogólnej liczby ludności (4 061 mężczyzn), natomiast kobiety 49,56% (3 990 kobiet). Współczynnik feminizacji w gminie wynosi 98, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypada 98 kobiet.

W strukturze demograficznej gminy Polanów można zauważyć znaczącą przewagę mieszkańców wsi nad miastem. Ludność w mieście w 2023 roku stanowiła zaledwie 35,28% ogółu ludności (stan na 30.06.2024 roku) i utrzymywała się na podobnym poziomie na przestrzeni lat 2021-2023. Obserwowany jest systematyczny spadek liczby mieszkańców, zarówno miasta jak i wsi. Jest to uwarunkowane szeregiem czynników, do których można zaliczyć m.in. spadek liczby urodzeń czy tendencje starzenia się społeczeństwa. Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów jest w gminie Polanów ujemny i wynosi -51 (stan na 30 czerwca 2024 roku), co odpowiada przyrostowi naturalnemu -6,33 na 1000 mieszkańców. Jest to wartość znacząco mniejsza w porównaniu do wartości w całej Polsce, gdzie wynosi -3,7 (maj 2024 roku) oraz nieznacznie wyższa w odniesieniu do wartości w województwie zachodniopomorskim (-6,18). Na przestrzeni lat 2021-2023 przyrost naturalny w gminie Polanów był ujemny z negatywną tendencją pogłębiania się (w 2021 kształtował się on na poziomie -46, natomiast w 2023 roku -51).

Struktura ludności w gminie Polanów według ekonomicznych grup wieku w roku 2023 przedstawia się następująco:

- 17,2% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym;

- 59,1% mieszkańców gminy jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 16-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 16-64;
- 23,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej dla mężczyzn, 60 lat i więcej dla kobiet).

Zachodzące obecnie zmiany społeczno-ekonomiczne są wynikiem zachodzących zmian demograficznych, których istotą jest proces starzenia demograficznego. Na przestrzeni lat 2021-2023 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy Polanów. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym systematycznie spada. Proces ten spowodowany jest przez wiele czynników jednak do najważniejszych zaliczamy:

1. Wzrost przeciętnej długości życia - związany z ogólną poprawą zdrowia i warunków życia ludności.
2. Spadek dzietności kobiet, połączony ze zmianami w modelu rodziny, stylu życia i ewolucji społecznej roli kobiet.

Istotnym czynnikiem z punktu widzenia istoty i charakteru procesów demograficznych jest nie tylko ruch naturalny, ale także ruch przestrzenny, czyli migracje, zwłaszcza osób młodych, które powodują dalsze pogłębianie zjawiska starzenia demograficznego ludności. W konsekwencji tego następuje wzrost obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością, która zakończyła okres swojej aktywności zawodowej oraz zagrożenie niewydolnością systemu zabezpieczenia społecznego.

Na podstawie powyższych danych oczywistym jest zapewnienie usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych w Polanowie. Należy zapewnić wsparcie osobom z różnych kategorii wiekowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na potrzeby osób starszych a także potrzeby osób niepełnosprawnych. Przeprowadzone badania ankietowe, jak również wskaźniki demograficzne wskazują, iż szczególne wsparcie należy zapewnić zarówno: osobom starszym, niepełnosprawnym, a także rodzinom w związku z potrzebą podniesienia kompetencji w zakresie rozwiązywania konfliktów.

Osoby starsze w związku z zauważalnym wydłużeniem się życia oraz zmianami w tradycyjnym modelu rodziny potrzebują i wymagają różnorodnych usług społecznych o charakterze aktywizującym i wspomagająco-opiekuńczym. Prócz organizacji czasu wolnego, oczekują także opieki i wsparcia. Seniorzy potrzebują, aby świadczone na ich rzecz działania prowadziły do deinstytucjonalizacji usług oraz zapobiegania ich ekskluzji społecznej poprzez zapewnienie usług w miejscu ich zamieszkania.

Jednocześnie dalszego rozwoju wymagają usługi na rzecz wsparcia rodziny.

Uwzględniając statystyki ludności i poziom zapotrzebowania oraz korzystania z aktualnie dostępnych usług szacuje się, że z Programu usług społecznych skorzysta około 450 osób.

Liczba osób korzystających z usług będzie na bieżąco monitorowana, a ocena usług i zakresu korzystania będą ewentualnie wpływać na modyfikację oferty.

IV. OKREŚLENIE USŁUG SPOŁECZNYCH OFEROWANYCH W PROGRAMIE

Tabela nr 1. Nowe usługi społeczne w programie

Nowe usługi społeczne	Planowana liczba godzin
Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	
Usługi pielęgnacyjne	68 godzin/ m- c
Usługi rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii	80 godzin/ m -c
Usługi edukacyjno – terapeutyczne (terapia SI, terapia polisensoryczna, terapia logopedyczna, neuropsychologiczna)	64 godziny/ m-c
Usługi psychologiczne	68 godzin/ m -c
Usługi sąsiedzkie	300 godzin/ m -c
Usługi społeczne z zakresu wsparcia rodziny z modułem usług zdrowotnych (diagnostyczno-profilaktycznym)	
Blok usług dla rodzin dysfunkcyjnych	
Odbudowa relacji rodzinnych (Zajęcia grupowe dla rodziców/opiekunów: Trening integracji emocjonalnej/ Trening komunikacji w rodzinie/ Trening kompetencji rodzicielskich	3 edycje * 108 godzin
Wsparcie dla dzieci/ młodzieży podczas zajęć dla rodziców w zakresie wspierania rozwoju dziecka (terapia taktylna, IS, TZA, zajęcia animacyjne)	7 edycji * 108 godzin
Indywidualne wsparcie specjalistyczne dla rodziny: pedagoga, psychologa, logopedy, neurologopedy, dietetyka, fizjoterapeuty, inne w zależności od potrzeb	30 godzin/ rodzinę * 30 rodzin
Terapeutyczny pakiet wsparcia rodzin (Indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny):	15 godzin/ rodzinę * 30 rodzin
Kreatywne spędzanie czasu wolnego w rodzinie (zajęcia o oddziaływaniu terapeutycznym skierowane do całych rodzin typu hand-made)	10 edycji * 48 godzin
Profilaktyczny blok usług wsparcia rodziny z modułem usług zdrowotnych	
Usługi dla rodziców/opiekunów w formie grupowej: 4 obszary tematyczne (Fundament kompetencji rodzicielskich, Stres, Frustracja i Złość – czyli pierwsze kroki do agresji i przemocy, Spotkania edukacyjne ze specjalistami, Problemy XXI wieku i ich konsekwencje	4 obszary * 24 godziny * 3 edycje
Wsparcie dla rodzin: konsultacje specjalistyczne dla rodzin: pedagoga, psychologa, logopedy, neurologopedy, dietetyka, fizjoterapeuty	5godzinę/ rodzinę * 70 rodzin
Usługi zdrowotne w zakresie diagnostyki i profilaktyki zdrowia fizycznego: diagnoza wad postawy, stomatologiczna, dietetyczna, logopedyczna, optometryczna, audiologiczna:, w szczególności dla dzieci/ młodzieży	900 badań/ konsultacji

Usługi zdrowotne w zakresie diagnostyki i profilaktyki zdrowia psychicznego, w szczególności dla dzieci/młodzieży	300 badań/ konsultacji
Problemy XXI wieku i ich konsekwencje: warsztaty edukacyjne dla dzieci/ młodzieży; profilaktyka zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego	8 edycji * 24 godziny
Usługi dla rodzin: Alternatywa dla telefonu i komputera, czyli kreatywne wspólne spędzanie czasu wolnego w rodzinie: warsztaty zakończone wspólnym spotkaniem dla rodzin	15 edycji * 48 godzin

Źródło: Opracowanie własne

V. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIENIA WARUNKÓW KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług oferowanych w Programie określają przepisy V rozdziału ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Podstawowym warunkiem korzystania z oferty usług oferowanych przez PCUS jest status mieszkańca gminy Polanów. Są to osoby zameldowane i/lub zamieszkujące na terenie gminy. Pozostałe warunki i różne tryby kwalifikowania są zdeterminowane specyfiką usługi.

Większość usług jest klasyfikowana przez Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych, jako element Indywidualnych Planów Usług Społecznych.

Tabela nr 2. Sposób kwalifikowania do usługi

Nazwa usługi	Warunki kwalifikowania	Typ kwalifikowania
Usługi pielęgnacyjne	Mieszkańcy gminy Polanów / osoby samotne/ starsze/ niepełnosprawne	Wniosek wraz z deklaracją udziału w projekcie, indywidualny plan usług społecznych
Usługi rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii	Mieszkańcy gminy Polanów / osoby samotne/ starsze/ niepełnosprawne	Wniosek wraz z deklaracją udziału w projekcie, indywidualny plan usług społecznych
Usługi edukacyjno – terapeutyczne (terapia SI, terapia polisensoryczna, terapia logopedyczna, neuropsychologiczna)	Mieszkańcy gminy Polanów	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Usługi psychologiczne	Mieszkańcy gminy Polanów	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Usługi sąsiedzkie	Mieszkańcy gminy Polanów / osoby samotne/ starsze/ niepełnosprawne	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Odbudowa relacji rodzinnych (Zajęcia grupowe dla rodziców/opiekunów: Trening	Mieszkańcy gminy Polanów / Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług

integracji emocjonalnej/ Trening komunikacji w rodzinie/ Trening kompetencji rodzicielskich		społecznych
Usługi dla rodziców/opiekunów w formie grupowej: 4 obszary tematyczne (Fundament kompetencji rodzicielskich, Stres, Frustracja i Złość – czyli pierwsze kroki do agresji i przemocy, Spotkania edukacyjne ze specjalistami, Problemy XXI wieku i ich konsekwencje	Mieszkańcy gminy Polanów/ Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Wsparcie dla rodzin: konsultacje specjalistyczne dla rodzin: pedagoga, psychologa, logopedy, neurologopedy, dietetyka, fizjoterapeuty	Mieszkańcy gminy Polanów / Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Usługi zdrowotne w zakresie diagnostyki i profilaktyki zdrowia fizycznego: diagnoza wad postawy, stomatologiczna, dietetyczna, logopedyczna, optometryczna, audiologiczna: w szczególności dla dzieci/ młodzieży	Mieszkańcy gminy Polanów / Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Usługi zdrowotne w zakresie diagnostyki i profilaktyki zdrowia psychicznego, w szczególności dla dzieci/młodzieży	Mieszkańcy gminy Polanów / Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Problemy XXI wieku i ich konsekwencje: warsztaty edukacyjne dla dzieci/ młodzieży; profilaktyka zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego	Mieszkańcy gminy Polanów / Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych
Usługi dla rodzin: Alternatywa dla telefonu i komputera, czyli kreatywne wspólne spędzanie czasu wolnego w rodzinie: warsztaty zakończone wspólnym spotkaniem dla rodzin	Mieszkańcy gminy Polanów/ Rodziny	Wniosek z deklaracją udziału w projekcie indywidualny plan usług społecznych

Źródło: Opracowanie własne

VI. FINANSOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH W RAMACH PROGRAMU

Usługi oferowane w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego, są **nieodpłatne**. Dokumentem potwierdzającym spełnienie warunków do korzystania z usług będzie deklaracja udziału w projekcie.

Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, PCUS może zwrócić się do wnioskodawcy o udokumentowanie spełniania warunków niezbędnych zakwalifikowania, w tym informacji o sytuacji życiowej, zdrowotnej, rodzinnej i materialnej oraz uprawnień do ulg w opłacie za usługi.

Kwalifikowanie uczestników następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu.

VII. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH KORZYSTANIEM Z USŁG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

Zakres danych osobowych niezbędnych do kwalifikowania mieszkańców gminy Polanów do korzystania z usług zgodnie z załącznikiem o dofinansowanie projektu pn. Polanowskie Centrum Usług Społecznych:

- imię i nazwisko wnioskodawcy,
- imię nazwisko opiekuna prawnego lub faktycznego (jeśli dotyczy),
- data urodzenia,
- numer PESEL,
- płeć,
- numer telefonu, adres e-mail,
- adres miejsca zamieszkania,
- stopień niepełnosprawności (jeśli dotyczy),
- jednostka chorobowa / rozpoznanie (jeśli dotyczy),

Usługi finansowane z Projektu wymagają udostępnienia dodatkowych danych takich jak:

- status osoby na rynku pracy w chwili przystąpienia do Projektu,
- wykształcenie,
- przynależność do mniejszości narodowej/etnicznej,
- posiadanie statusu imigranta,
- osoba w innej niekorzystnej sytuacji społecznej,
- inne (niezbędne w zakresie realizacji Programu)

Osoba zakwalifikowana/przedstawiciel ustawowy osoby zakwalifikowanej do korzystania z usług zobowiązana jest do zapoznania się z klauzulą informacyjną oraz oświadczeniem z zakresu przetwarzania danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Zasady przetwarzania danych osobowych przez CUS określa art. 50 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług przez centrum usług społecznych.

VIII. ORGANIZACJA PROGRAMU, W TYM ETAPY REALIZACJI

Zadaniem Realizatora Programu jest w szczególności:

- informowanie mieszkańców o wszystkich usługach świadczonych przez PCUS oraz podmioty współpracujące z PCUS,
- kwalifikowanie osób / rodzin do korzystania z usług,
- opracowanie i monitorowanie realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych,
- koordynacja usług dla mieszkańców gminy Polanów oraz podejmowanie działań gminy wspierających ich rozwój i dostępność,
- kontraktowanie / zlecanie usług u poszczególnych wykonawców,
- współpraca z wykonawcami usług w zakresie ich efektywnej realizacji zgodnie z identyfikowanymi potrzebami odbiorców ostatecznych.

Polanowskie Centrum Usług Społecznych będzie oferowało usługi określone w Programie obowiązującym na terenie gminy Polanów na zasadzie powszechności zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Wykonawcą usług określonych w powyższym Programie może być:

- urząd miasta i gminy;
- inna niż urząd miasta i gminy jednostka organizacyjna gminy;
- organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyłoniony na podstawie tej ustawy;
- podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych;
- podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Tabela 3. Etapy realizacji Programu usług społecznych

Etapy	Opis działania	Termin realizacji
I	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie Programu Usług Społecznych na podstawie Diagnozy – konsultacje społeczne – podjęcie Uchwały Rady Miejskiej w Polanowie w sprawie przyjęcia Programu, określającego usługi na okres od 01.01.2025 r. do 31.08.2026r. – udostępnienie Programu na stronie BIP gminy oraz M-GOPS 	Listopad – grudzień 2024 r.
II	<ul style="list-style-type: none"> – promocja Programu przez cały czas jego trwania – wyłonienie wykonawców i partnerów oraz zlecenie realizacji usług 	Grudzień 2024 r.– Sierpień 2026 r.
III	<ul style="list-style-type: none"> – realizacja Programu – tworzenie Indywidualnych Planów Usług Społecznych – monitorowanie świadczonych usług – umieszczenie informacji o usługach na ogólnodostępnej platformie internetowej PCUS 	Styczeń 2025 r. - Sierpień 2026 r.
IV	<ul style="list-style-type: none"> – monitoring przebiegu całej realizacji Programu - analiza poziomu osiągnięcia mierników efektywności – opracowanie ewaluacji i podsumowanie Programu 	Styczeń 2025 r. - Sierpień 2026 r.
V	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie informacji z realizacji Programu zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz udostępnienie jej na stronach Biuletynu Informacji Publicznej 	Sierpień 2026 r.

Źródło: Opracowanie własne

IX. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU ORAZ MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI

Monitoring świadczonych usług w ramach realizacji Programu będzie procesem niezbędnym dla zapewnienia odpowiedniej jakości usług. Realizacja usług będzie monitorowana kompleksowo, a informacje będą systematycznie i na bieżąco zbierane, gromadzone i analizowane. Pozwoli to na kontrolę całego systemu usług oraz umożliwi modyfikację oferty usług. Celem monitoringu będzie kontrola jakości i dostępności oferowanych usług oraz dostarczenie informacji, które pozwolą na dokonanie ewaluacji i wypracowanie rekomendacji w dalszej perspektywie do tworzenia i realizacji katalogów usług oferowanych mieszkańcom. Monitorowanie polegało będzie w szczególności na analizie danych ilościowych (dane sprawozdawcze), jakościowych (ankiety, rozmowy) i finansowych gromadzonych w trakcie Programu.

Realizacja procesu monitorowania i oceny Programu odbywać się będzie w oparciu o specjalnie opracowane narzędzia:

- ankiety wypełniane przez odbiorców po zakończeniu Indywidualnego Planu Usług Społecznych;
- ankiety przeprowadzane wśród odbiorców wybranych usług, dla których nie został utworzony IPUS;
- ankiety przeprowadzane wśród odbiorców usług o charakterze grupowym, każdorazowo po zakończeniu usługi;
- cykliczne raporty z monitoringu z realizacji usług i ich efektywności opracowywane przez Koordynatorów Indywidualnych Programów Usług Społecznych oraz Organizatora Społeczności Lokalnej;
- cykliczne raporty / zestawienia z realizacji usług od wykonawców zewnętrznych - instytucji i organizacji świadczących usługi (cykliczność określona w umowie z wykonawcą);
- raporty cząstkowe (kwartalne i roczne) oraz końcowy z przebiegu monitorowania wraz z wnioskami zawierającymi ocenę osiągnięcia celu Programu wraz z niezbędnymi rekomendacjami.

Tabela nr 4. Mierniki efektywności Programu:

ILOŚCIOWE	
Miernik	Sposób pomiaru
Liczba osób korzystających z usług	wewnętrzna ewidencja wniosków
Liczba usług określonych w katalogu usług	ewidencja usług określonych w katalogu usług
Liczba zrealizowanych usług	wewnętrzna ewidencja
Liczba podmiotów realizujących usługi	ewidencja zawartych umów/ porozumień/ zleceń
Liczba porozumień współpracy zawartych w związku z realizacją Programu	ewidencja zawartych umów/porozumień
Liczba Indywidualnych Planów Usług Społecznych	ewidencja IPUS
Liczba osób uczestniczących w działaniach OSL	ewidencja osób biorących udział np. w warsztatach, spotkaniach
JAKOŚCIOWE	
Miernik	Sposób pomiaru
Poziom zadowolenia odbiorców usług;	ankieta
Terminowość wykonanych usług	ankieta
Kompetencje osób realizujących usługi	ankieta
Dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	ankieta
Czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług	ankieta

Źródło: Opracowanie własne

Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych sporządzona zostanie informacja z realizacji Programu. Informacja udostępniana będzie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej gminy Polanów oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Polanowskiego Centrum Usług Społecznych. Zakres informacji określa art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

X. BUDŻET PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

Program Usług Społecznych w Gminie Polanów nie zakłada ponoszenia odpłatności za realizowane usługi w okresie jego obowiązywania tj. od 01.01.2025 r. do 31.08.2026 r. Realizowane usługi finansowane będą w ramach projektu pt.: Polanowskie Centrum Usług Społecznych współfinansowanego ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027. Budżet projektu wynosi 4 422 246,13 zł, przy czym dofinansowanie ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 wynosi 4 201 133,82 zł.